

Norske trolldomsprosesser

Prosessnummer: 364

Tiltaltes navn: Trau-Astrid

Årstall: 1662

Sted: Stavanger i Rogaland

Tross Astri.

Stavanger raadshæretsprotokoll

B. n° 1. 1662.

B. n° 2. 1663.

C. n° 4. 1668-69.

(Munk fra Bergen)

Tro Asbri
[Tro Asbri]

fol. 27b.

9/9. 1662

fol. 28a.

Anno Dn: 1662 Den 9 septembr paa
Rådskiven tillstede, borgemestere Söffren Perpsen
och Brendt Swendpsen, Jens Pederpsen,
Hans Pederpsen, Jacob Tompsen och Söffren
Perpsen raadmend med byefogden Hans
Perpsen. Item aff længerebet Peder
Hanssen, Jens Brün, Lauris Folmerpsen,
Lauris Pederpsen skreder, Claus Laurpsen
och Hermannd. Vassen.

Byefogden Hans Perpsen ladest opstøffne
en dell proff ont Tro Asbrijs bedriff,
och rögte herind byen, aff hvilke først
fremkom ont Tro Asbrijs dasters ord
(Ragnilds) at vidne,

1. Sack Vigleffsen som sagde at den tid
hand forleden fredags morgen, med bye-
fogden var till Tro Asbrijs i hendes hjælp,
och byefogden sagde at ville haffne

2 Sack Vigleffsen

24. 1662

fol. 28a.

sach Vigleffsen

Trov Asbri

hende forlovt vdi verende rögbe paa
Raadsstuen, da siared Trov Asbris daaber
for^{re} Ragnild, att dersom hendis moder
schulle paa Raadsstuen, da schulle de
gaa med som brede højre paa sbraa,
det sielff samme beretter Günd
Rafsmüsen nu och, samme tid aff
hende at haffue hörb.

1 sach Vigleffsen

Sach Vigleffsen fremblev derness och
beklagett att hans günde ed heell aar
med stor siaghed haffde verett belad,
och da j begyndelsen komt Trov Asbri
ind der i stuen ligesom hün var badd
der ind, gick sbrax fremt til sengen
som hün laa, och stod offuen offer
hende, anden dagen komt Trov Asbri
der igjen, och da meelket hün for Jsach
att hün icke var der dagen tillforn,
vansett hans bone for hanem berett
haffde, att haffue giffuet hende da 1 par
schilling för hün ville gaa bord, sampt
derhos sagt att hün forlod sig paa
Güd som haffde paalagt hende sin
siaghed, hand ville och kunde well
sage det aff hende igjen, hñorföre Jsach
da den sidste dag sog en ildebrand och
kiörde Trov Asbri att dören med.

Kirstin Tolleffsdaaber vands att Christoffer
schaffer same tid ind till Jsachs stog

fol. 28a

9/4. 1662

2) Kirsten Tolleffsdatter.

Tro Asbj fra hans giinde Piregibes seng
och sagde hiad haffr I her abb bestille,
gaae bort fra moders seng, I haffr
loffit mig ondt, och ondt er mig
wederfaen,

fol. 28b.

2) Guri Christoffer schaffers.

Tro Asbj
[Tro Asbj]

Guri Christoffer schaffers kone nu jligemaade
foregaff abb Ole hendis mand for hende
klaget haffde, abb Tro Asbj haffde loffit
hanem ondt, var hanem wederfaest,

2) Anne Ole Nielsens.

Anne Ole Nielsens dernest vandt, abb
en gang i vaard kont Tro Asbj
der ind och forbandt denem som
haffde kaldet hinde en broldkone, och
sardelles onaffngaff Isach Vagleffsen dett
abb haffie giort, hiorfore Anne
sende bud till Isach som strax kont
der ind, och sagde till Anne, andt
hende jnded Sanding tiener hende
best, jtem berekte ab Tro Asbj,
sagde abb Gud schulle straffe denem
som lagde hende broldombssag till.
jmeden Gud haffde en dag i himellen,
dette Asbj nu tilsoed abb haffie sagt.

2) Guri Adne Siffrensens.

Guri Adne Siffrensens foregaff, abb Ingeborg
Boe forgangen loffierdag kont ind till
hende i hendis hiup och berekte abb
hin en gang var hos Tro Asbj och
beklaget sig for hendis son som

fol. 28v.

9/1. 1662

1/2 juni adne Riffens.

udschreffuen, da siarett Fro Asbj hrad
vilt du giffue mig och koste paa din
son, att hand aldrig schall bliffue udschref-
fuen heller komme fra byen, bli dett
koster noget at binde fanden och løse
hanem igien.

Fro Asbj

[Fro Asbj]

o) Poell smedker.

Poell smedker wandt, att nogen skind
forleden hand bildalde Ole Kellestie for
hand bruede en dreng som haffde fapp-
sages med hanem och slagett hanem
ombkild, da sagde Fro Asbj till Poell
att dersom hand jche lod manden
bliffue, da schulle hand faa schamb
saafrembt hün war fød aff ertig
folek, anden dages hand schulle giøre
en vindües ramme, for en mand
künde hand jngen vej komme dermed,
men forskar vell saa meget ved
derbill, som sexten rammer künde
giøres aff, och da hand omb den
handell och bist i byfogden Johan
Persens hijs var fordrett, fandt hand
Fro Asbj da hand komt till hijsit,
syddendis i døren som hand schulle
gaa ind, och da hand indkomt i
skien künde hand icke siare for sig
eller faa et ord op, mens beklaget
sig och derhos att hand kortt till-
forn siden hand med Fro Asbj i
den bist komt, fch saa ondt i hans

fol. 29a.

9/9. 1662

fol. 29a.

o) Doll Snedker

ohne side fra nederst och op vd igiennem
hans arm, att hand om hedebe sommer
stor kuld och smerte derudj haffde
jndbill hand aff en quinde deraff bleff
hiolpen.

Tro Asbj
[Troig Asbj]

o) Knud Gardren

Knud Gardren, Mallene Mikell Kipers,
sagde bege först och berette att de
well haffde hört Tro Asbj at haffue
verit i ondt rögte, det same sagde
och Troels Erikssen, och Lauris Christen-
ssen, saa och Inger Bjernsdatter,
s. Lauris Sueringsens kone, Haffior
Papmüpsens quinde, Johans Trondsen
serdellis saa siger at folck haffr
sagt hanem at de var red for Tro
Asbj, och att same icke schulle giøre
hende jmod, Anne Christen Bjüllffrens
sagde att hün haffde hört sige att
Tro Asbj var en brolddieffuel, och
bad hendis gamle grander att maatte
skreffnis, de viste vel bedre beschedd
deromb.

11/9. 1662

Anno Dn: 1662 Den 11 septembr paa
Raadsstuen tillstedede borgemeester Pends
Swennsdffen, Hans Pesterpsen, Jacob
Tompsen, och Söffren Perpsen raadmend

1/9. 1662
fol. 29a.

Psyefogden Hans Tersen lodet fremdeltis op-
sleffne offerne proff offer Tro Asbj,

3) Anne Christensdaatter

Tro Asbj
[Troig Asbj]

Anne Christens daatter først fremkom
och berette, att hün nogen tid siden
hört Tro Asbj sige till Sbroke Gørjs
daatter, Birgette Gundersdaatter, da
Birgette en gang sagde till Asbj du
haffuer gjort ondt paa mig, svaerit
Asbj, ja din moder gjorde dette
ondt paa mig, och jeg tog dett aff
mig, och lagde dett paa dig, och
dett schall følge dig till din dodedag:
hülschets och schede, viste deromt
ey ydere.

2) Anne Nielsdaatter

Anne Nielsdaatter proffuet det same
i alle maader at haffue hört, som
Anne Christensdaatter haffde opregnet,
viste och ey ydere heromt.

fol. 29b.

1) Ellj Lærersdaatter

Ellj Lærersdaatter sagde att hün for sig
indset offer Tro Asbj haffde att klage,
ydere end hün viste, att alle folk
var red for hende, och att hün alij
haffde verett berøgted for att kunde
ondt, foregaff yden derforuden, att
hendis søn, en gang hand schulle
segle ud med borgemeesterens jagt haffde
saget en homertang fra Tro Asbris
mand, hülschen hand tog fra hanem

11/4. 1862

fol. 296.

9) Seli Lauridsdatter

Tro Asbj
[Tro Asbj]

igien, och loffuit drengen att hand schulle
foa schamb, strax same dag som de
med jagten kom paa Wildefjord, bleff
drengen vd stille vejr ligesom hand
var kast aff jagten och vd paa soen,
saa jagtemanden Lænd Siffren vd
en hast maatte schiere baadsoenges
aff, och sog hanem ind igien, och
syden den bid kom drengen aldrig
for sig igien.

11) Simens Gjinnelle

Simens Gjinnelle fremkom och berette
at Tro Asbj indled haffde gjort
hinde noget ondt, mens haffuer well
hoert at hun haffr veret berogtet
for broddomb.

12) Ingeborg Mikelladaatter

Ingeborg Mikelladaatter vandt, at nogen
bid forleden hendis mands broder och
Tro Asbjis sostermand som fische
samen haffde kiøbt sig en kande
oel och ville drike samen, och nogen
ord falt jmelumb Ingeborg och Tro
Asbjis soster, och sosteren klagede det
for Asbj kom Asbj dertil, roge
och slog Inge^[sic.] vd bege menderes
passion, som iche kunde rore en
hand at hjelpe eller adschille denem,
nogle dage der efter som de haffde
veret vde at fische och Ingeborg hui
anden fische de bekom haffde affoldt,

11/2. 1602
fol. 290.

12) Ingberg Mikkelssøster

Tro Asbj
[Tro Asbj]

och schulle kaage en rokke de jgienhaffde,
da sprang søkerne efter dend var søn-
derschoren, aff gryden och udj jden,
och da him jgien kaste dend i gryden
och ompider fide dend kaagett, kom
en grif de haffde gaendes derbill och
aad ett støche deraff, fide sprang ond
och døde same natt, sagde videre att
him altid haffde hørt, att Tro Asbj
haffde verest berøcht for en brodkone.

fol. 30a.

13) Karen Torpsdatters

Karen Torpsdatters proff hermed hende
mend Jørgen Barts och Claus Laurpen
att haffue hørt aff hende saaledis,
att Tro Asbj komt bill Karen i
Poffuel Knudsens dør och spürde hior
lenge hendis søster mand Anders
schulle fare med hendis mand
bill søes, da svarte Karen him
viste dett iche, Tro Asbj sagde
gach hiemt och schill denem ad,
eller fanden schall schille denem ad,
en anden gang klagett Karen for
Asbj, att hendis mand var geroden
i nogen søgheit, hiortill Asbj
svarett, hiu komst du paa den
plads du var, Karen svarett sig
iche att gjde att haffue verest nogen
mand i wejen, Asbj igjen svarett
vart du iche med din mand
jndenfor Hüschen, och fide hand

1/9. 1662

fol. 30a.

13) Karen Torredatter.

Tro Arbj
[Tro Arbj]

iche ondt om morgenen klokken 9.
Same dag sagde Arbj till Strake Guri,
Schotten haffuer faaet ondt jndenfor
Kuschen i dag, och schall staa paa
omb han komer hiemb eller iche,
^{jaic} Gud siarets Gud beiar ofo,
hiemb er kommen derfra som
kand frige det, hiur man kan
bere frig ad, Arbj sagde hin maa
bere sig ad som hin vill, hand
haffuer dett hand haffr, siden effter
den tid haffde hand aldrig en
helpedag, och naar hans siaghet for
hans brost sager hanem, giffuer dett
frig ad och jnd som en maneder.

14) Daniels Karen.

Daniels Karen sagde att Tro Arbj
jndted ondt haffde gjort hende, mens
well veed att hin haffr overet be-
roiget for en brodkone, dett same
proffue Ole Gardpen sagde sig be-
roiget ^{jndted} videre heromb att vjde.

15) Anders Ellingsen

Anders Ellingsen vandt det same at
Tro Arbj haffuer overet berogtet for
en brodkone, jdent sagde, att den
tid Tro Arbj bleff fordrest paa
Raadsstuen, sagde hendis daatter
Ragnild schall min moder gaa da
schall der gaa denem med, som
breder hojere paa stua.

fol. 30a
1/4. 1662

15) Svend Siffren.

fol. 30b

Tro Asbj
[Troig Asbj]

Svend Siffren proffieret att en gang,
for rebstar^{*)} hans mag och flere sad till
Tro Asbj och drach, da hørte hün ^[sic.] at
Tro Asbj sagde till denem, blandt
andelt, omb jeg vilde, da kunde jeg
giøre Schaffninger till haff, da hendis
mand dett hørte tog hand hende,
sette hende i benken och bad hün
schulle holde sin münd, dett dief-
füellen schulle fare i hende. Noget
stünd der effter nu vel 10 aar siden,
berette Svend att hans søn som
hienke hans bestefadr paa Nesbet
var komen derfra, och paa hjem-
vejen jnd till Tro Asbj, men da
hand schickett bid till Tro Asbj
och straffit hanem for hand jche
bleff i sin sienset samt adspürde
hiörfor hand zich derjnd komb Tro
Asbj med hendis döbtre sielff bredie
till dett att ville affhindre, da sagde
en aff dem till Svends kone som
stod derhos, dersom du varst min
stiffmoder, jeg schulle sprengte dig
sönder för affnen komb, dog hiemb
aff denem moderen eller döbtrene dett
sagde viste hand jche, mens vel
3 vger dereffter fich Svends kone saa
dan sinaghet att hün slett var
fra hindis sands, och holdt hende saa
vell ett halff aars tid, saa hende

*) Skal vel være "rebstager"
[I. R.]

1/2. 1662
fol. 306.

16) Svend Liffesen

Tro Asbj
[Troig Asbj]

nederforis lige som loffu'dt var, berebbe
ellers att hand nogle gange haffde
sagt till Tro Asbj, du haffr giordt
nun kone dett onde paa him haffuer,
din brolddieffuel, foregaff ellers att
him altid haffde verest berögbed for
broldomb. Noch derforuden
berebbe Svend, att Elly Laurdaabbers
søn saaledis aff jagten paa Wildefiord
bleff vdkast som him haffde foregif-
fuet, sampt och att hand schar
baadefestet och sog hanem ind igien.

17) Kari Hansdaatter

Kari Hansdaatter proffu'et ligesom
Svend at Tro Asbj sagde sig att
kunde giøre Schaffu'anger till haff,
jtemt derforuden, att him kunde sage
ditt største hus i byen och sette dit
paa tierestenen, jtemt och salde
omb en rochane, mens hendis mand
bad him schulle holde munden, och
da var Asbj drucken, sagde ellers
att Asbj altid haffde verest berögbed
for en broldkone.

18) Peder Rasmussen

fol. 31a.

Peder Rasmussen wandt att hand altid
haffuer ho'rt Tro Asbj at vere berögbed
for broldomb, jtemt att hiemt der
komb ind att drike kunde jche
kone derfra igien medens de haffde
en schilling, mens var ligesom him

119. 1662
fol. 31a

rüneld denem pengene fra, sagde och vell
abb seelt en schollisperson altid der at
hoffne hafft sin gang.

13) Liffie Lauris Pers

Tro Asbj
[Troing Asbj]

Liffie Lauris Pers, foregaff abb hün
bad Tro Asbj abb hün ville see bill
omb hün kinde hielpe hendis mand
hüilchett Asbj och loffide abb ville
giöre sitt beste med, besaa hendis
mand, och siden gick vd ved hendis
hüs, och sog noget hüd dekk var
viste hün iche, och saa gick hiemb,
mens jndked goss hendis mand siden
befant sig, ellers berette Liffie abb
Asbj var berögled for brolddomb.

fol. 33b

Anno Dn: 1662 Den 25 septembr paa
Raadstuen merierende borgemestere Söffren
Terpsen och ^{Pederick Terpsen, Jens Pederpsen} Pends Swendpsen, Hans
Pesterpsen, Lauris Terpsen, Jacob Tompsen
och Söffren Terpsen raadmend.

fol. 34b

20) alle alle

Bygefogden Hans Pederpsen ved schriftlig
steffring laditt bill denne byd ind-
kalde efftersch^{ne} proff offuer Tro Asbj
nemblig först alle kobbie som fremb.
komt och berette abb Tro Asbj komt
2 eller 3 gange om aarit bad omb

25/4. 1662

fol. 346.

29) Ole Svobøe.

it stöcke mad, mens icke same noget
officer hinde haffde att klage, ey heller
haffde nogen tid brugt hinde till
hans sön, mens ellers kunde icke sige
ney fore att hün jo haffde veret be-
rogket för en broddbone.

Ero Asbri
[Ero Asbri]

21) Jörgen Hünding.

Det sielff same sagde Jörgen Hünding,
och der paa med opragte fingre, bad
sig Gud hjelpe

22) Ingeborg Bøe.

Ingebor Bøe fremtkomb sielff, och
bleff hende aff bogen foreless Gurj
Adne Siffrens proff om hindis ord,
da suarett Ingeborg, at Ero Asbris
ord saaledis till hinde haffde veret
som hün da beret haffde, och der-
paa afflagde hindis eed.

23) Günders Maritte

Günders Maritte fremtkomb dernest,
och sagde att hün för sig jndet
haffde att klage, ellers haffde hün
altid aff andre hört at Ero Asbri var
ond.

24) Anne Jffr Nielsens

Anne Jffr Nielsens proffuet att hün
ved tre aar siden komb i schenderij
med Ero Asbri, saa de bandet
hüerandre, och da nogen tid der
effter paakomb hinde stor suaghet,
saa icke siden hün haffuer veret

20
a. 1662
fol. 35a.

ved hilpen, eller vell k ndik lalle.

Jsack Vigliffsen, G nder
Rasmussen, Anders Ellingsen

Jsack Vigliffsen, G nder Rasmussen
och Anders Ellingsen gjorde n  eed
paa Fro Astris daabers ord, att haffue
h rt, att dersom h ndis moder schulle
gaa paa Raadstuen, da schulle de gaa
med som brede h jre paa sbraa,
h n bleff n  bilsperds h emb det
var h n menke, och salde om, da
suarett h n sig jngen att vjde,
eller k nde naffngiffue.

Fro Astris
[Froing Astris]

25) Jorgen isenkrammer.

Jorgen isenkrammer wands, dett
Jochimbs glapsmager haffde sagt for
hanem, att sbrax effter Knud bager
var ruffsell saae hand Fro Astris
saa i kirkeristen ved Raadstuen,
och pegte med fingeren paa Jsack
Vigliffsens h s, vjde ey vjdere,

Jsack Vigliffsen

Jsack Vigliffsen n  bilsbede berette
att Jochimb sagde till hannem, Fro
Astris same tid att haffue sagt omb
Jsacks h s, dette h s schall vell k ende
det for b. Hans dag.

26) G mlette Jorpsdaatter

G mlette Jorpsdaatter n  for retten
proffuet dett same aff hendis moder
att haffue h rt hos Claus Larpen och
Jorgen Parth aff hende h rt haffue,

25/
9. 1662.

fol. 35a.

derpaa hün och Jørgen nū bilsbede
var, gjorde eedd.

Aff for jndskeffne proff frembsomb nū
Anne Oluff Nielsens, Roell smedker,
Magdelle Michel Kipers, Ingrid Einers-
daatter, Johan Trondsen, Strakegurjs
daatter, Anne Nielsdaatter, Ellj Laur-
daatter, Simens Ginnelle, Ingeborg Michels-
daater, Daniels Karen, Olle Gordsen,
Anders Ellingsen, Svend Siffersen,
Kari Jonpsdaatter, Siffue Laur Peros,
och paa hünis de vündet haffde
afflagde deris eedd.

Tro Artri
[Tro Artri]

30/9. 1662

Anno Dn: 1662 Den 30 septembr paa
Raadstuen merierende borgemester Brendt
Svendsen, Perendt Perendsen, Hans
Pederpsen, Jacob Tompsen och Siffren
Perpsen och Laur Pederpsen raadmend,
sampt byfogden och längrebedt
Jørgen Bards, Peder Madpsen och
Laur Jordpsen, Peder Johansen, Olle
och Tørgen Hindinog, effter leupsherens
fielmeckigs, befalling var nū bege
her paa Raadstuen bilsbede, deris
sandhed om Tro Artri at vidne.

De bege frembsomb saanelson Tørgers

3/4. 1662

fol. 356

Sroo Asbrü
[Troig Asbrü]

kone, och samphlige gjorde sed paa, att
de icke visste nogen broldoms sag Tro
Asbrü att förbeskydde, eller vjdere med hende
att haffue hafft bevillie, end att haffue
giffuet hende ett sdoche mad, naar hün
did er komen och dett begierit, mens kün-
de icke nechte, jo att haffue hörbt att
hün var i röchte för broldoms bedriff.

fol. 306

9/10. 1662

Anno Dn: 1662 Den 9 octobr paa
Raadshuen merierende borgemester Söffren
Pederpsen och Bendt Swendpsen, Perend
Perendpsen, Hans Pederpsen, Lairs
Pederpsen, Jacob Tompsen och Söffren
Pederpsen raadmend, sampt byefogden
Hans Pederpsen, jemb Jens Perpsen
raadmend, och ellers længrebdt Jens
bager, Lairs Joenpsen, Jorgen Barbt,
Jens Bendpsen och Herman bager
och Jsak Vigleffpsen.

Anlangende byefogdens ansögning till
Tro Asbrü för broldoms bedriff, da
bleff nu profnuene jgien för hende
opleest, sampt messer Niels vjdne,
omb küad i hans shjdt omb hende för
hanem var beredt. Jemb till dett
seeniste byefogdens underbeignett jndleg

9/10. 1662
fol. 366

i hülckess hand i rette seker omb
him icke till boell och brand bör
straffis. Sagen till i dag 14 dage op-
sages.

Tro Asbri
[Tro Asbri]

23/10. 1662
fol. 37a

Anno dn: 1662 Den 23 octobr paa
Radschien nærerende borgemestere Söffren
Perpsen och Pends Swendpsen, Perends
Perendpsen, Jens Federpsen, Hans
Petterpsen, Jacob Tompsen, och Söffren
Perpsen raadmend, Knud Cläupsen
Söffren Perpsen, Lairs Folmerpsen, och
Lairs Hanpsen.

{ Jacob Söffrenpsen
Samson Länridpsen
Hans Perpsen

Hans Perpsen

Anlangende den sag med Tro Asbri
da mötte nu Jacob Söffrenpsen, Samson
Länridpsen och Hans Perpsen och jndlagde
deris proff schriffdlig hioraff Hans
Perpsens först lyder, att hand en gang
effter begiering vdgich med en hans
meddicipel i marken, (nemblig Thomas
Fovelpsen), da jndgich Tomas till
Tro Asbris och komt vd jgien med
en börpse, som hand bar med sig i
marken, att ville schüde fül med,
da vnderveigs hörte hand att det
süende gange snarist i börpsen,
och ombsider schöd hand süende
gange, sich förste pinde 2 füll och

fol. 37 a.

anden gang en full, och indbar saa
baade full och borse til Tro Asbj,
videre formelder Hans Perpen videre att
att hand 4 eller 5 aar tilforn stod med
en anden hans meddisipel paa b:
Bendt Swendsens broge, (som hand
naffngaff att vere ved naffn Lars Olsen),
hvilken bad Hans att ville schyde
ham i soen, hand vilde schaffe
knoner och pomeranker, hvilket Hans
icke ville, mens allene schod ham paa
en bygge lidet nedbedre, der bleff
hand vsiindig for Hans, och kom
igen omb $\frac{1}{2}$ times tid med pome-
ranker och dadeller samt noget
silke hvilket hand jndked gaff Hans
aff.

23/10. 1662

fol. 37 b

Hans Perpen

Tro Asbj
[Tro Asbj]

Samson Lauridsen schriftlig vandt att
en part aff schollebor[mene] jmedens
hand gick i scholle her sauelson siden,
sogte till denne berogbede giinde, och
de ropede dem aff deris konster och
videnskab och gozlerj, och det ham
nochsom att vere beuist, sagde
ellers att de tiende tilforn beneffatte
Tomes Polsen och Lars Olsen var
med, jsemb berette, att en part
dem naar de kom sammen, altid
dalde omb Tro Asbj och hendis
Konst.

Samson Lauridsen

23/10. 1662

fol. 396.

Jacob Sørensen

Jacob Sørensens schriftlig svar er juddet
andis att vjde aff Tro Asbrijs boglerj end
hand aff andre haffde hørt, nemblig
dett en parts aff skollebørnene silforn
schulle hafft sein gang vd till hende,

Tro Asbri
[Tro Asbri]

Tro Asbri efter till spørgelse berette, att
dett var Tomas Povellson som dend
børse omb vünditt er hos hende hendt,
idem sagde att Gunder Persohagell
haffde laant hendis mand same
børse.

27) Ingeborg Olpsdaatter

Ingeborg Olpsdaatter paa 20 aar gammel
vandt att forgangen aar kom Tro
Asbri daatter till hende i kùpsene
hos her Joen paa Strand och bad hùn
ville giffue hinde noget, hùilket
Ingeborg sagde ej icke att kùnde
giffue hende siden hendis hofsbond
och madrone icke sielff var jnde,
mens sagde hùn kùnde bede dend
som sog vare paa børnene, och
som Ingeborg da gick derfra, fick
hùn saa ondt paa 3 timers tid
som icke haffde hafft for, och saa
snart hùn kùnde efterfulde hùn
same søns, och gaff hende 2 sk.
att hùn gjorde Ingeborg till paps igjen,
och gaff hende noget som vand, vdj
hùilket der flød noget smaating

fol. 38a.

23. 1602

fol. 58a

abt driche, hülchess hün sagde hindis
meddienerinde ved naffn Sijj abt, moel-
som er bewükt sauelson och en
sängmesders giinde der och ved naffn
Sijj.

Tros Asbj
[Throg Asbj]

29/
Peder Hanfsen

Peder Hanfsen wands abt da omb
hans giindes süaghed i hindis hoffiut
for Tro Asbj en gang bleff bald, sagde
hün jeg schall see jeg kand fly dig
bedre igjen, der er komen en ond
drobe paa dig aff kirken, och da
tre soesdag morgener der effter for
sollen var ope komb Asbj der ind
och gaff hende huer gang noget
wand at drike, som hün sagde var
drobet aff kirken, gjorde der paa eedt.

Tro Asbj nu och bekiende abt der
komb en gang en liden dreng bill
hinde och bad hün vilde lare hanem
abt spille kort, och abt hün derbill
süarett, naar hand fielt godt kort
saa wands hand, mens iche viste
sane dreng abt naffngiffie,
jsemb da hün videre bleff erindrett
omb abt hün sagt haffde abt kinde
giöre byen bill haff, och flötte des
störste hüs derudj paa Tiardehnen,
sagde hün nu, schede dess derfor. [?]

23/10. 1662
fol. 38a.

Præser hermed till i dag och dage till
dombs, och att ombogas hiud rebs er.

27/11. 1662
fol. 43b.

Tro Asbj
[Troing Asbj]

Anno dn: 1662 Den 27 novembr paa
Raadskrien tillstede borgemester Soffren Persen
och Brendt Swendfsen, Brendt Berendtsen
Hans Pesterfsen, Jacob Tomesen och
Soffren Persen raadmend, och derforuden
dend fleste deelt aff borgeschabest,

fol. 44a.

Effter^m var opsteffndt att proffue offer
Tro Asbj. Aff dennem frembsomb
och vands.

29/
Soffren Schreder

Soffren schreder först som berette att
da en gang en öte var borkstollen aff
hans hus, sagde hans pige att Tro Asbj
kunde giøre effter, hiorfore bleff schicket
bid effter Asbj som komb der-hen, och
da sagde Asbj hand schulle flye hende
7ß, thi hin maatte haffue vlige
penge att bruge derbill, thi det
koste nogett att löpe fandan och
binde hanem igjen, gich saa sin
vey derfra och jnded hand bleff
hiolpen eller gich sitt igjen.
Jdent att Tro Asbj sagde videre

27
/ 11. 1662
fol. 44a

vell att haffue künde gjort effter for
hendis daatter, men dett var hende
forbuden, det same i alle moaden vands
Søffrens kone Apelone Larsdaatter, och
derpaa begge afflagde deris eedt.

Tro Asbj
[Tro Asbj]

20

Pirgette Kelledaatter

Pirgette Kelledaatter dernest proffue
att ved fierde aar siden hün tenble
Lars smedker, haffde hün leffrest sin
meddiener. et forblede hün var hende
schyldig, hülches strax effter for dend
pige bleff borke, som misbenckte
Pirgette derfor, hiorfore Pirgette till-
salde Tro Asbj at ville giöre effter,
och hün gaff hende 1 gammell snör-
hak och en anden pige gaff hinde
4ß for omagen, hülches Asbj
loffuede att giöre och da otte dage
effter bleff same forblede igienfinden
paa en hylde i hülket som dett
bleff borke, och berette vjdere att
Tro Asbj gjorde effter en söndag effter
afflensangen, och derpaa gjorde eed.

Asbj herkill sinarett same snörhak
och 4ß att haffue faaet, men sagde
att de gaff hende dett i Guds naffn.

Byfogden Hans Pedersens beschickesedell
till den erlig och gudfröchtige quinde
Maren Søffrensdaatter, omb hindes

1) 4 "Slovanger byfogdesaet"
svor saeken timed i sin hülket,
der: "vel dett hünde haffue
giort effter for - -" (F.L.)

27.
11. 1662
fol. 44 a.

marer Löffrensdaaler

fol. 44 b.

Tro Asbj
[Frøng Asbj]

vjdenskab belangende Tro Asbj's broldoms
røchte och forhold, som paa hindis
suar beignett och vnderchreffuik findis,
och hende disse vjdne jndked gøtt var
giffuën, som vjdere i dommen schall
bliffuë jnd forlt Dat. Schaffuanger
i dag offuënbt: 27 november 1662.

Vjdere er i rette stillet ett capitels vjdne
och proffsbreff omb Tro Asbj's forhold aff
nohle presler och stundenber nu paa beignett.

Hans Pelterpen for retten fremuibe
Gjernind bromagers gründebruff paa
sin grund paa Sbranden, hүүлken
grund hans efterleffersche Tro Asbj och
deris søn Johanis nu for retten bekiende
att haffuë j pandt satt for Hans
Pelterpen, och derpaa hanem same deres
gründebruff leffret, som derfor nu
och bleff paa beignett, aff Dato 13 may
1651.

Tro Asbj's sag bleff optagen till
nestkommende tirsdag.

Anno Dni: 1662 Den 2 decembr paa Raadskret
bilsede nærerende længmanden Johan
Dirichsen, borgemester Løffren Pelterpen och
Pendt Siendpen, Berends Berendspen, Jens

2/12. 1662

fol. 44b.

Pederpsen, Hans Peterpsen, Jacob Tompsen
och Söffren Persen raadsmænd sampt bye-
fogden och effterst aff længretted, Johan
Lange, Lauris Folmerpsen, Tomes Tompsen,
Christen Christenpsen och Lauris Jensen,

Tro Asbj
[Tro Asbj]

Belangende den brodombs sag med Tro
Asbj da (vdj lensherrens fullmechtig
Söffren Andersens nærreelse), bleff
proffuene i denne sag forst, alle for
Tro Asbj opleest, att him derbill
haffte hørbt.
Opsagen bill mandag klokken 12 bill
dombs.

fol. 45a

1/12. 1662

Anno Dn. 1662 Den 11 Decembr paa
Raadskrien tilbode længmanden Johan
Dirichsen, borgemester Söffren Persen och
Pendt Swendpsen, Berendt Berendpsen,
Jens Persen, Hans Persen, Laurids Pederpsen
Jacob Tompsen och Söffren Persen raad-
smænd, Morten Schüpsen, Knud Cläupsen
Lauris Folmerpsen, Tomes Tompsen, Söffren
Persen Godpsen, Tolleff Isachpsen och
Claus Johnpsen

Angaaende Tro Asbriis sag, da effter
foregaaende proff och vjdnisbyrd, er
heroub med vores kiere lagmands

11/12. 1662

fol. 45a.

raadføring saaledis for resten affsagt,
 att hin efter Guds och menisches
 loff, ey kan befrys, mens bór att
 miste hindis liff, och hendes boesloeds
 till hans K: M: at vere forfalden.

Tro Arbin
 [Trong Arbin]

Skavanger Raadstue.
 protokol B no. 2
 1663

16/1. 1663
 fol. 3a

Anno Dn: 1663 Den 16 January paa
 Raadstuen, nærerende borgemeester
 Pende Swendsen, Perendt Perendsen,
 Hanns Pederpsen, Jacob Tompsen och
 Loffren Pederpsen raadmennd, sampt
 byfogden och aff længrestes Jens
 Brim, Morden Robke Morden Schuus,
 Låurs Loffrenpsen Låurs Pepsen,
 Peder Johansen, Clåus Schreder och
 Hermand Bager, och ellers derforuden
 fiseaten Christen Niellpsen,

fol. 36.

Anlangende Tro Arbis daader Ragnild
 som tillforn er proffud paa at
 schulle sagt att dersom hindis
 moder (for berøgted broldombssag)
 schulle gaa paa Raadstuen da
 schulle de gaa med som brede
 høje paa stuaa, for huiichen sag.

16/1. 1663
fol. 56

Troo Asbri,
hendes datter Ragnild

hün till denne bjd aff byfogden er
veret ahnholden, da mötte nū
samme Ragnild och sagde ordene
jche att künde mindes, ey heller no-
gen føye eller rebb till saadan lalle,
endken wiste, eller føye künde, da
effterdj dog forne proff vündest
haffue hindis ord saa att vere
falden, och hün samme haffte
salle ey kand beüipse nogen att
haffue forkiendt, mens allene
goss folch till suspision saaledis
vdraabts, som uden straff ey kand
eller bör aff gaa, da bör forne
Ragnild derfor andre till affschye
jnden brende sollemerker at
rönne byen, eller lyde som vedbör
paa kroppen.

Stavanger
bytingsprotokoll C
nr 4. 1668-1669

29/4. 1668
fol. 156

Troo Asbri

Anno 1668 den-20 aprilj: paa
byetinget næruerende ho:ma: byeføiget
Christen Anderpsen, och aff længrettes
Jens Berin, Jens Paardpsen, Cadne
Liffuerpsen, Ole Garpsen, Triels
Erichsz: och Torgier Thorspsen

Hans Pederpsen føise byeføiget haffde

avskrevet 24/10. 1929

no 4. 1668-1669

20/4. 1668

fol. 15 b.

lades opdeffne, Morken Røpcke och Peder
Johansen dennes sandhed at bekiende om
noget falskts, effter Troi Asbj, och
Birgete Tholleffsdatter, som for broldom er
bleffuen ved brand henrettet, - - - -

Troi Asbj

hvilche fremkom och bekiende for Gud
och i ald sandhed, det bent: Troi
Asbj och Birgete Tholleffsdatter, som
bleff reffset, aldeelis jndet aabte, i
ringeste maader mens vaar saa
arme at de gick for huer mandys
dør och betlet dennes brød, - - -

hvilches de ved ad bekreffet, och
alle tilbødde verrende got folck, det
samme med den tilbødde, [huor
effter Hans Pederken vaar begierende
singsvinde,]

*) Har ikke fæmet hende
i tingbøoken. T. L.

Tros Asbr.

Statholderskaps arkiv

Personlige saker N° 15. 1664.

25/11. 1662

Froing Asbri

Tingsvidne. (Froing Asbri)

Johan Frichs til Asby Hans Kong^lig
 May^{tt} velbestalter General Major och
 befalings mand offver Staffvanger lahn,
 hans velbyrdigheds fuldmeglig Søren
 Anderson, Christian Madson Thavsen Sup
 erintendent offver Staffvanger Sticht,
 Ditleff Lavrbjøn Schabøe, provist och
 sogneprast, saavel som senior i capittel,
 Jens Pederson Hiermand, læsemester i den
 H. Skriffte, Henrich Piberson Reimer skoleme
 ster, och Christen Anderson Sabye, pradi
 kant til domkirken her sammesteds,
 kiendis hermed och gjør for alle viderligt,
 at aer effter Christi byrd $\frac{11}{1662}$ dend $\frac{25}{}$
 Novembr:, vare vi tilbede paa voris forord.
 nede capittels hiins redden at betiene,
 hvor sig da indskillede Kong^lig May^{tt} Bye
 forgit, dend erlige och welforstandig
 mand Hans Pederson, som med dend

25/
11. 1662

Froing Asbri

ærverdige biscoops skriffelige citation haffde
 ladet i rekte fordrer, hæderlige och vellerde
 mend, h. Samuël Oluffson, medkjenere i
 Guds ord til Hellelands præstegield, h. Peder
 Hieronimison medkjenere i Guds ord til
 Lunde præstegield, Jacob Lorensen, Hans
 Pederson, collegas scholæ saavel som
 Samson Lavitjon borgemester Søren
 Persens boms informatorem, paa voris
 capitulshuus til dend ende at de paa
 denne berammede dag, skulle være ge:
 sendig, hvis dem i Guds sandhed om
 Froing Asbri hendis forargelige lifff och
 leffnits forhold kunde være visserligt;
 sæffningen lagde bemælte byfogit vdi
 rekte med begiering at dend maake op:
 lasis och paaskriffvis: samme sæffning
 findis i sin formå med effterschreffne
 ord forfabbis:

Christian Madtzen Tarsen Superintendent
 offver Staffvanger Stift:

Vilser eder hæderlige och vellerde
 mend, her Samuël Oluffson, medkjenere
 vdi Guds ord til Hellelands præstegield,
 sammelendis eder h. Peder Hieronimison,
 medkjenere i Guds ord til Lunde præst:
 gield, med Gud, vider for mig haffr
 beret, Hans Kong:lis May: ^{ts} bye fogit her i
 Staffvanger Hans Persen, hvorledis hand

25
/ 11. 1662Froing Asbj

vforbigengeligen, paa sit embedis vegne
 skal vare forsarsagis Eder til det hæderlige
 capibbel her i bemelde Staffvanger at lade
 citêre och indseffne, belangende hvad
 Eder kand vare visserligt, om een qvindis
 person her sammesseds, nafnlig Froing
 Asbj, som for broldoms konst och spö-
 geri, fengseligen er forwarit, hvorledis
 hin Eders meddiscipler, imedens I gick
 her i skole, vdi och formedelst sam-
 me konst och spögeri, slemmeligen
 skal haffve vnderviist och forført,
 hvor om nogen oplysning aff dend hæ-
 derlige och høierde mand W. Vield
 Hansen²⁾ nu sogneprest til Høyland
 præstegield, och dend til rector schobæ
 her ibidem, sampt aff nogle Eders med-
 discipler, som da vaare, allerede giord er,
 och efftersom nogle paa Eder skal haffve
 heraabt, det I om samme Eders meddiscip-
 lers onde och forargelige forførelser, fra
 for:^{medte} Froing Asbj, at vare kommen, schal
 vare bevist, och for:^{me} Hans Person, derfor
 til sagens ydermere oplysning Eders
 sandferdige proffo och vidnisbyrd, vdi
 alle maader, som Eder her om kand
 vare visserligt, begierer, som kand forme-
 ner Eder at plicsig vare, her paa det hæ-
 derlige capibbel at aabenbare och tilkiende
 giffve, och siden, at I hverken mere eller
 mindre, som Eder her om vorder tilspørst,

p. 2.

2) Forstøfflen av Skavanger
 byregnskaber side 11.
 (T.L.)

p. 2

Erving Arbin
m

kand vare vissteligts, ved Eders ed effter
 loven at gessendig vare och bekreffte.
 Thi paa Kong: lig May: ^{ts} min allernaa-
 diste herris vegne, befaler ieg Eder samptlig
 her om, paa det haderlige capittel her i
 Staffanger at møde, dend 25te Novembr:
 forskommende, och da for retten Eders sand-
 hed, som ut supra melter, at bekiende
 och gessendig vare.

Under samme høybemelte naaffn, befalis
 Eder Jacob Löffensen, och Hans Pederpøn
 samptlig collegæ scholæ her samme-
 steds, saa och Eder Samson Larsson vel-
 nise borg: Søren Persons børns informa-
 tor til samme tid och sted at com-
 parêre, om ingen aff Eder, enten mere
 eller mindre, om samme sag er visstelig
 end som I silforn, under Eders hender hafft
 giffvit beskreffven, sammelendis ved Eders
 ed at afflegge och confirmêre, ladendis
 det samptlig ingentunde, under kongens
 høieste faldemaal. Datum Staffangers
 Bispegaard den 31 octobr: 1662

(L. S.)

Her til at svare mündtligem, indskillede
 sig vel icke h. Samuel Oluffpøn dog findis
 hans skriffelige resolution paa skreffin-
 gen, i effterskreffne maade ord fra ord,

Imbomme Saktes 1664

25/11. 1662

Tingsvidne

Froug Asbri

p. 3.

forfæddis:

Arverdige, hæderlige och høierde saa och
vellerde capittels- herrer i Staffvanger, sampt-
lige høierde giunstige beforderer als got aff
Gud allernægtigste foronschis, sampt
min sædse schyldige ære och tieniste paa
des vnderdanigste och ydmijgeligste altid
silform.

Høyt - ærede, giunstige beforderer, efftersom
Kong^{l:ig} May^{ts} idzige byfoged i Staffvanger
haffr ladis mig vnderskrefften indsteffne
at møde paa Staffvangers capittel, som
steffningen saterit Staffvanger dend 31
octobr: næverende aar, mig dend 3 nov:
behændiget videre ommelder; och ieg icke
i egen person formedelst min kiære hüs-
brüis svaghed paa forelagde tid och
sted kand møde; er derfor min ganske
ydmijge begiering, at dette mit ringe
indleg maake i mit sted ansees; da
horkeligen at svare: det er en rom tid
siden ieg gick i scholen i Staffvanger,
och var vng der jeg kom der i fra, saa
jeg nu icke mindis noget paa dend
tid om Froug Asbri mig at vare bevist;
thi paa dend tid ieg gick der i scholen
hörde ieg des næffn icke næffnis, det jeg
nu kand komme i hui; var de
forfædde |: effter steffningen |: meddiscipler
bliff næffns och steffns aff byfogeden

Frøig Asbi

saa och de andre billige, som paa dend tid
 gick der i skolen: aff dennom som paa
 dend tid var ved fælde til vidnisbyrd at
 bare aar: thi jeg da var it barn: hand,
 de paarørendis til vadersmaals ting tilskede,
 sagen best fornemmis. At dekke mit
 ansvar, maake for rekken lasis, paasteriffvis,
 vdi hvis der passerer indföris, och mig
 ved nevarende bünd igen tilskillis, er min
 ijdmüggeligste begiering: och vil saa her
 med haffve eder ærverdige haderlige cap-
 itulares stavangriensis høit-ærede
 beforderer Gind allermegbigste til sial och
 liffo broeligen befalede; forbliffvendis

G. A. och H:

stedse underdanige och lydige

Samuel Plüffson
 e. hand.

H. Peder Hieronimison præsenterede
 i egen person, och tilspürde byfogden,
 om det var hans villige och begiering, at
 hand skulle vidne om Frøig-Asbi, der til
 svarede byfogden, at hand til dend ende
 skeffning haffde forhverffoit; h. Peder spürde
 fremdelis, om det var sagt for byfogden,
 at hannom noget om Frøig-Asbi var
 bevist: Byfogden svarede at det var saa
 for hannom beret.: Der effter sagde be:

Indkomne saker 1664

25/11. 1662

p. 4.

Tingsvidne

Froing Asbri

melke h. Peder, at hand vel haffde hørt, at
Froing Asbri var berøgt, mens viste dog
ikke at Froing Asbri haffde forført nogen.

Dernest var byfogden begerendis at
hvis de haderlige och vellerde Jacob Lorensen,
Samuel Lavitzon, och Hans Pederson
skriffdeligen paa Raadstuen, til sagens op-
lysning, haffde indlagt make och worde
paa voris capittelsthuus lydiligen laest,
samme hans begiering bleff effterkommit,
och lyder det samme deris indleg, forma
biter som effter følger:

Efftersom voris erverdige Offrighed haderlige
och høiderde capitulares effter dend
øverste offrigheds sollicitation och an-
modning ops vunderskreffne haffr ladit
opkalde och paabridit i gaar dend 22
octobr: det vi vdi deris haderlige nerve-
relse stille voris sandhed vidne, effter
paafølgende ed, om hvis ops vitterligt
kunde vare om Froing-Asbri's handel och
kogleri voris med-discipler dend bid an-
rørende, da er voris korte svar for Gud
i sandheden, som effter følger:

Dend bid ieg vunderskreffne gick i
skolen, da hende det sig nogle aar fo-
ren jeg bleff dimitterit aff skolen,
at ieg med een aff mine med-discipler,

p. 4.

Frøing Asbri

vdgick i marken, och som vey falt vd paa
 stranden, bad hand mig, at ieg vilde gaa
 noget langt vd med hannom i marken,
 hvor der kunde findis nogle fugler, da
 vilde hand tage sin borse med sig, hvor
 til ieg och gaff min sambykke, da
 gick dend samme person indtil Frøing-
 Asbri, och hente een borse, medens stoed
 ieg vde ved skantzzen, indtil hand
 kom til mig igen, och haffde een borse
 med sig, hvad heller det var hans egen
 eller iche det veed ieg iche. Mens som
 vi saa gick vd mod Tasse bakken, da
 kom der een snoring i borsen, med
 temmelig liid, hvortil ieg enda hiede
 ganske stille, lidet der effter begynte
 atter lige saadan snoring som for,
 hvorodoffr ieg fick underlige sancker,
 och tilspurde dend samme person,
 som byrsen vdsog aff hendis hiis, och
 bar dend och samme tid paa sine
 skuldre, hvad saadan snoring schulle
 betyde, hvortil hand svarede, hvad
 kommer det dig ved? Kand du iche tie
 stille? Lidet der effter begynte atter
 lige samme snoring i borsen, som for,
 och ieg da laengde stille, och loed mig
 indet mercke, der effter seer vi strax i
 Tasse myren, nogle fugler, helloner och
 spoffver, hvortil hand strax med borsen
 lagde an, och skiod til samme fugler

p. 5.

Dunskonne saker 1664

25/11. 1662

p. 5

Tingsvidne

Trove-Asbri

svende skind, och fick tvende fugle een gang
och een, engang, dend tid desse var skeed,
forfoiede vi ogs strax paa hjemvejen igen,
da iblant sagde ieg til hannom, det er
een goed borse du haffer, him slager
icke fejl, ja sagde hand, jeg kiender
borsen, jeg visde det for, ieg skulle faa
nogle liffo, dend tid du spürde mig
hvad dend snorren skulle betyde,
saa gick vi hjem, och hand bar borsen
indtil Trove Asbri igen och fuglene
med, w-anset hand bod mig dem paa
vejen, och vilde giffois mig dem, mens
ieg dem icke vilde anamme, mens de
bleff indlagt siden til Tive-Asbri
igen hvad heller hand siden sog dem igen
eller icke, det veed jeg icke. Her for-
vden hende det sig 4 eller 5 aar tilform
ungefar, gick ochsaa rycke i skolen,
at der och nogle aff skolens discipler
schulle haffve sin gang til Tive-Asbri,
dend tid var M. Biell rector scholæ,
da stod ieg een gang nedre paa P. Bend
Svendsons brygge, och een anden person
aff mine med-discipler, som ochsaa
var i rycke at have sin gang der til
Tive-Asbri, det var noget efter jul
(kand ieg mig icke andet erindre) hand
spürde mig om ieg vilde haffe nogen
früch, saason pomerantzger, lemons etc.
Jeg svarede ja! Dog (sagde ieg) de ere nu

Frøig Asbi

p. 5

onde at faa, da bad dend samme person
 mig, at ieg vilde vdskyde ham for bryggen,
 saa skulle hand hente nogle, hvilket ieg
 icke torde vnderstaa mig, thi mig syntis,
 at det var noget farligt baade for mig
 och hannom, saa skød ieg ham dog aff
 dend offverste brygge, ned paa is lidit
 lavere, och for ieg skød hannom ned bad
 hand mig, at ieg vilde forvæle $\frac{1}{2}$ timis
 tid, saa skulle hand komme igen, hvilket
 ieg och gjorde, och som ieg skød han-
 nom ned bleff hand borte for mine
 øyne, och kom ongefær een goed halff
 timis tid igen, och kom til mig paa
 bryggen, ind aff porten paa dend side,
 som oberste lieutenant nu boer, och
 haffde med sig pomerantzjer, dadeler etc:
 och een heel haab adskillig slags silcke,
 och hand bød mig aff frücken, mens
 ieg begierede at hand heller vilde giffve
 mig aff det smücke silcke, mens hand
 needede mig silckit, och vilde siden icke
 heller giffve mig aff frücken, hvormed ieg
 och var vel tilfreds, och siden skyde ieg
 hans och dend andens conversatjøn
 och tackes nu Gud som mig bevarede
 fra dem, mens om Frøig Asbi haffde
 lært denne ene person at drage saa lang
 vey, paa een halff timis tid, som var
 fra Skaffvanger och til Spanien (som
 hand sielff sagde at hand hente dend

Sundbomme saken 1664

23/11. 1662 p. 6

Fingervidue

Fruig. Asbri

früch) veed ieg ick; thi det sagde hand
aldrig for mig, ick heller spurde ieg ham
der om, at dette saa vdi sandhed er
som ieg nu skriffteligen besterer saa
sant hielpe mig Gud. Actum Staffvanger
dend 23 octobr anno 1662:

Hans
Pederson
e. handy.

At een part aff skole børnene, imeden
ieg gick vdi skole her, saavel som siden
søgte denne, for broldom nu lunge berige-
sede quinde, och de roesede dem aff
deris konster och videnskab och gygleri;
er mig noehsom beviist, och vidner
det samme for Gud, at de och haffde
deris broldbøger beseglede med afflater
och ^{viis} nar vi vare sammen at lege om
penge, skreve eller malede de dieffvelen
paa bordis eller, handen och sagde
hielp nu Fru. Asbri, dette saa och hörde
jeg, saa sant hielpe mig Gud.

Lamson
Lauritzon
e. handy.

Aff denne quindis stöcker och bogleri er
mig intil beviist, videre end at ieg aff
andre haffr hört, det een part aff
skole børnene til forn, schulle hafft sin

p. 6

Trois Asbri

gang vd til hende, videre haffr ieg icke at
sige, och vil gjerne min ad afflegge, om
paaskeis. Bstfangen dend 23 oct: 1662:

Jacob Sørensen
e. h.

Vdi rehle lagt och læst paa Bstfangers
Raadsbue dend 23 octobr: anno 1662

Søren Persøn.
e. handt.

H: Peder Hieronimifson beræbde at hand
inidder tid hand gick i skolen gick vdi
marken med een person, och haffde
samme person med sig een borse, vdi
hvilkæn borse var ic snor, saasom lyden
eller susen aff een vind, hand skiød
til een liden fugl, och fick dend dog
icke. Fremdeles beræbde hand, at hand i
sin skolegangs tid haffde hørt tale om
noGLE personer, som legte korb med kog:
leris. End her for vden beræbde hand
at haffde hørt Liffors Lars sige, at
Trois-Asbri haffde enten forgiort ham, eller
och gjort hannom ferdig, hvortil Trois-
Asbri sbrax svarede, at him haffde
gjort hannom ferdig, i det him sog
noGIT lidit mildt och gaff hannom
ind i dricke.

Bye-foigden tilspørde H. Peder Hieronimi-
son, om hannom inbil videre om Asbri

Omkomne sager 1664

25/11. 1662 p. 6

Fingerringe

Troing Asbri

p. 7

var bekient, hvortil hand svarede at hannom intis videre end bemelt er, var bevist, och derpaa gjorde hand sin ad.

Hans Pederson berebde at een ung person for hannom skulle haffve bereltit, at Broche Guri skulle haffve tilbodit sig at vilde lere hannom een konst at hand kinde wonne een pige til sig, hvilken konst hand dog lovede for denne person, mens fordi samme person sligt for andre aabenbarede, da bleff Broche Guri fordomit, och sagde til hannom, barnid mit, du kand icke lere, du er alt for ung: Siden gick samme person til Tru-Asbri, som hand bekende for hannom, och hin anloffede hannom, at hin vilde giøre sin konst saa kraefftig, at pigen skulle haffve hannom saa kider, at hin aabenbartigen skulle kyse hannom i choris.

Asbri bleff tilspürt aff byz fongden, hvad middel hin bringde til at bevege pigen til at skulle kyse dend unge karl, herpaa vilde hin icke fornøieligen sig erklere, mens allene det benecede.

Byzfongden tilspürde Hans Pederson, om hand intis videre viste at berebte om Troing, Asbri, hvor til hand svarede at hand allerede haffde sagt, saa vit han var bevist, hvor paa hand och gjorde

p. 7.

sin ad.

Samson Lavinisjón i ligemaade effter byfog:
dens beræbde, at hannom indid videre var
vickerligt, end hand skriffelligen haffde beræbt:
Der paa hand och sin ad afflagde:

For det siste bleff och Jacob Lörenfs: tilspürt
aff bye föugden, om han var noget om
Trin-Astri bekient, hvortil hand svarede, at
hand icke viste videre, end hand tilforn
skriffelligen haffde beræbt: Derpaa gjorde
hand och sin ad:

At saaledis for redden, paa voris capittel
hins er passerit, som for er meldit, vidner
vi med voris capittels sigil, anno et Die
ut supra:

Sub officii nostri sigillo.

Wij reke lagt paa Staffuanger
Raadhus den 27 november 1662.
S. P. S.

Thingwindinge aff
capittellet om
Trin Astri.

Trost Asbrø

Stavanger byregnskaper 1648-73

1662 (ikke dekret)

Ivov Asbri
(Ivov Asbri)

Ihm:

Kongl: Mayttz regenschab
aff Staffanger bye paa wiffae
och w-wiffae bereignet fra
nyaaarsdagen 1662 och til
aaarsdagen 1663.

Mønden her vdj bereignet skil
69 schilling dandsche paa en daller,

Er det beregnet ved:

Peder Jensen
Randers (sign.)

Udgift och affkortning jmod for^m
indtegt.

Keried findes indlaest
en dom, och et
kingevordne,
no
1.2 2)

Torow Astri

Först: er her efter angiffuelsen en
quindes person af byen næffuellig
Throw Astri, som for broddoms kunst
fængseligen bleff anholden, och forisret.
Den 9 september, som siden bleff for
resten skillet, prov och vindesbyrd
offr kinde ad paa hore, daa foruden
god folck her aff byen maatte jeg
steffne skivende bønder med dieris
quinder $\frac{1}{2}$ mil wey her fra byen, och
end en quinde 1 mil wey her fra byen,
gaff for steffingen med det seiles
papiir der til _____ $\frac{1}{2}$ rdlr.
Skivende mend som for kynde
steffingen for dem betalt _____ $\frac{1}{2}$ rdlr.
Giffuel for et arch beschickelse
papiir til skivende hore her af
schollen om dieris windesbyrd _____ 8 β
Thwende ganze beschicket mester
Niels Hansen soegneprest i Gand,
om hans windesbyrd och
videnschaft om hindis liff och
leffridty forhold, med scholleborn
jmeder hand waer rector schobæ
her ibm skivende arch papiir dertil,
giffuel for _____ 16 β .

1662

De som vdrøttede beschickelsen begge
gange halffanden med hies gang
at reiffre bedalt _____ 3 ord

End haffre ieg beschicket skollerens
koene her i om. Maren Sorens dater
(papiir der til) om hindis vindisbyrd,
giffuel _____ 8 ps:

End for papiir och skreffning offer
her Samuel Oelphen paa Helleland,
och her Peder Jeronimusen paa Lünd,
och begge collega scholæ bedalt _____ 1/2 rdlr.

Skreffningen at laade for kynde for
begge prestes er dieris vindisbyhr
om samme quindes forhold, 10
mille vegs her fra byen, giffuel
skiuende personer paa egen
ombkostning penge _____ 5 rixdr

Det provs breff offer for^{ne} prestes
och höreris vindisbyhrd, af capittellet
bedalt for med papiir der til penge _____ 2 1/2 rdlr.
Bedalt for hindis domb med
papiiret der til
penge _____ 4 rixdr.

Hindis kost vdi femften vger hün
sad fengselet vgentlig vdi en
meget dyr skid med besüering
lang vej at laade herre til hinder
vdi fengselet _____ 1 rdlr.

belöber penge _____ 15 rdlr.

For graffien at laade graffie
giffuen quifloren vdi en meget

?

Torv Asbri
(Tring Asbri)

haar frost _____ 1/2 rdlr.

For en picke och spade jeg der sid
lod giøre med arbeidbylöen besalt _____ 1/2 rdlr.

Troo Asbi

En potte vin som sedvanligt en
lange giffnis, förrind den reffris, — 10 β
Pregge cappelanerne som följde
hinde sid sid redtersked huer 1 riedlr

chr _____ 2 rdlr.

For en bodelover hofp fozden
Böffren Andersen offer faderen och
Dallerne sid laans; giffniok _____ 1 rdlr:
Scharprekken for hindis hen rettelpe
wed sverdet besalt _____ 9 rdlr.

Belöber hviis jeg paa hinder fra
den sid hin förs bleff fengselet:
sid hin bleff halshuggen, for den
sloer wmag och besnierring, jeg
iddelig haffde med hinde. J der
jeg maatte laade berre hinder wj
en brovg sid och fra retten, huer
hind schulle hen, belöber penge
effter offüerschreffre ankignelpa — 43 rdlr 18/5

Dette börde all
beifris

Ker imod waar jngen formiffue ecker
hinder: efftersom hind waar en betteler,
och gick for huer mandy döer

End herforuden, een hindis datter, som
wdj enn maandty sid sad fengselet med
moderen, naffuening, Rangelied Giernindtydatter,

1662

for nogle w-sømmelig ord hün om
godfolels lod falde, och siden bleff till
frunden at rømme byen och lehn, for
hindis kost wgenlig en rdlr: er + 4 rdlr.

Thron Asbj
(Thron Asbj)

Byregnskaber
Skavanger 1648-1673

Christen Andersen Ko: Ma: byefouget
i Skaffuanger, förgen Corben byeschriff,
Jens Perin, Jens Baardsen, Adne Siffuerson
och Troelfs Trichsen, borgere och laug rektes
mend sammesedy, giöre witerligt, at
Anno Dn: 1668. Den-20 aprilj. paa
Skaffuanger byebing, fremstillede
sig i rede, erlig och vel forstændig mand,
Hans Pedersen, förige Ko: Ma: byefouget her
paa steden, som haffde till i dag ladet
opsteffne, Morden Pöpske och Peder
Johanen, begge borgere her i om: deres
sandhed at bekiende, om noget fantes,
effter Thron Asbj, och Birgete Tholleffs
datter, som for broddom bleff henrektes,

da frem kom de begge nu for rektes,
och bekiende for Guds i ald Sandhed,
det bemk: Thron Asbj och Birgete Tholleffs datter,
som bleff rektes, aldeelis jndked waar
eyende, eller sig effterloed i ringeste maader,
mens de begge waar saa arme, at de
gick for huer mandy dö, och bedlet

deris brod, - - - - -

1662

Torv Arby

hvilket de ved ad becrefftes, som jnd
och alle tilbødde verrende godfoleth, som
i dag tingspogte, med dennem stad fested,
det samme end och os som i dag lang:
rebbet betiente, noehsom er vittaligt,
hvor effter bemelde Hans Pederpsen, vaer
is w-illigt shings vinde begierende,
abb saaledis herom er passerit,
dels till vindepsind under vores gignetter
actum anno die et loco ut supra.

anno in 1662 den 20 aprill
Kjøffinger byning, fremstillet
sig i rette sig och vel forstodt med
Hans Pederpsen, forige No. 12. Kjøffinger
paa staden, som tillde till i dag ledet
spedeffne, Morten Røpcke och Peder
Johansen, begge boer i No. 12. dera
sandedt ad betende, om noget funder
effter Thori Arby, och Bengt Røpcke
datter, som for staden bliff her stillet.

de frem kom de begge nu for retten
och betende for Gid i alle Landhed
det kom Thori Arby och Bengt Røpcke
som bliff effter, allestis jndet over
egende, alle sig effter i ringste maade
være de begge over saa arme, ad de
gode for hær maade det och bliff

er domsakten

Tros Arkiv

Severin Pederßen och Berndt
 Svendßen borgemestere, Berndt Berndtsen
 Jens Pederßen, Hans Pederßen, Laurids
 Terßen, Jacob Tommesen och Severin Pederßen,
 raadsmænd, sampt och Söffren P: Godtgen,
 Laurids Folmerßen, Thomas Tomesen och
 Tolleff Jhachsen borgere och længrettermænd
 i Staffuanger, giøre vittneligt alle anno
 Dn: 1662 den 11 decembr paa Staffuanger
 Raadhus, nerverende vores ginstige lens=
 herres fildmechtige erlig och well forstændig
 mand Söffren Anderßen Kongl: Matts:
 foged offr Jederen och Dallerne, sampt
 længmanden her i om, erlig och wellijs
 mand Johan Dirichßen, och gott folek
 flere.

For retten fremtkomb erlig och velagt
 mand Hans Pederßen Kongl: matts:
 byefoged herudij bet: Staffuanger, som till
 sidssleden 9: september (fra hülcken tid

7. Rådskammerprotokollen (1662) er en del af de tidligere og nye regnskaber
 gennemført. Disse regnskaber for fra domsakten, hvor forinden
 enkelte ting mangler, som fortæller den var.
 Rådskammeringen med holdt i O. S. S. S.
 domsakten, kaldt alene, avskriven af Rådskammerprotokollen.
 (I. E.)

side ①

Tros Asbj
~~~~~

effter^{ne} sag formedlet proff och formodenn
vnderretning schyld er opstaet) for ops
vdi retten lod fore en ginde herudi byen
boende, ved navnet Tros Asbj, for broldoms
konst och bedriff hin var beriget fore
hendes neste med at haffue beschadiget,
huoromb hand ved lensherrens schriftlig
sreffning, disse effter^{ne} hendis grendir och
andre haffde ladet jndsteffne och opkalde,
nemlig - - - - -
- - - - -

side ②

2. ⑤

Efter Isach Vigleffsens prov: " - - Dette proff
Asbj sagde ja till, saa och ald verre
slaget." [2. ⑤]

6. ⑥

Anne Nielsdaatter "och Mallene Jonsdaatter
- - -" [6. ⑥]

⑥

For^{ne} Birgette Gundersdaatter^{xx} sielff beresked
iche ald kunde sige nej for huiis proffuel
var deromb, men sagde hin haffde
ordt for dend samtalle denem jneltumb
faldt, Gud maske vjde huen det haffde
giordt. [⑥]

x) finnes alle i avskrifter
av Rådskammeretsprotokollen.
(T. L.)

xx) Anne Christensdaatters prov, side 6 i avskrifter
av retsprotokollen.
(T. L.)

12. (11-12)

Efter Liffie Lauri Bros's prov: " - - - Arbj sagde, at hin tog lidet jord uden Liffie's dør, och karde i den siniges madd." [12. (11-12)]

(12)

Tholleff Gamellpen foregaff, at hand jndsed haffde tro Arbj at beschylde, mens kunde icke [nekte] at haffie hört, at hin var berögged for en broldkone. (12)

13. (4)

Efter Ingeborg Pries prov: " - - - - Arbj mi sielff siarede, at drengen da icke war vdschreffuen. [13. (4)]

(13)

Derrest i rette skillet byfogden et vdbog aff raadsbuebogen den 5te may 1653. om en vdi storre armod och sünghed geroden fattig mand ved naffn Olluff Jellpe hans siüssighed med Tro Arbj, lydende.

[av Svonger raadsbueboks]
1653

Gernind Tromagers günde ved naffn Arbj opstreffnd Olluff Jellpe formedelst hand schall slagelt hende blaa och blodig, samt for hand schall haffie schieldet hende for en broldkone, Pöiom Torildpen möbbe vdschreffnd och herom wandst, at forleden vdi trane bipslagelt, da

13

hörde hand att Asbj bromagers haffde
noget ord till Ole Jellpe, mens icke
viste hvad det var, hwaras hand sagde,
att Bluff hende saa suarede, thi
din brolddieffiel, du worst werdt at
ligge i munden och sias till blods,
Asbj derfor strax slog till Bluff med
en bisp hin haffde vdi haanden, och
ramble hanem vdi ansigtet, och igjen
slog Bluff Jellpe hende da med sin
bare haand att blodet fulde efter,
dett same vjdrne bahr och Jacob Schott.

14

[ao Stavanger raadskultsk 1655]

Bluff Jellpe nu herbill möste att suare,
som ey negted hende att haffie slagett,
men sagde att hand icke allene slog
hende, att hin haffde slagett hanem
förest, mens end och derfor till blods,
fordi hin haffde loffiet hanem ond,
och var berogked for en broldkone;

22. 15 Efter Söffen skredes
prov: "Asbj bekände
att Söffen gaff
hende nogle skillinge"

Asbj herbill suarest, at hin aldrig
haffuer wist eller kand nogen brolddomb,
mens negted icke att hin jo haffde
sagt till Ole att hand skulle faa
schamb, och dett sagde hin nu till
Ole for reden, hülloket hand begierde
jndbegnest. 14

Marin Söffenssælter

22. 17

--- da haffuer jeg altid hørt alle dett

Tro Asbj

22. 17

Tro Asbj

Maren Søffrensdatter

onde omb hende, och ingen tid dett goede,
huid schollebørns broderij er ahngsænde,
da for nogen rumb tid siden bleff
mig aduæret, aff en aff hendis naboe-
giinder, ved nafn Brocke Gyrj, att
en schollepperson omb natertide, offte
och mange gange haffde sin gang till
Tro Asbj, och hoer hende alle ville søge
min^[sic] forderffuelpse, hiilckest hien ved
eed becreffed att verre saa i sandhed,
nogenskind dereffter haffe same
person dett sielf for mig bekiendts,
och affbedet sin forpælfse; dette jeg
saletis ved høieste eed becreffter sandt
att verre, [22. 17]

18

Sogneprest Kield Hanpen

6/10. 1662

Vjdere bleff den hederlige och højlørde mand
mester Kield Hanpen sogneprest till Nøjlølands
prestegield, hans schriftlig vjdne och
bekiendelse Tro Asbj angæende, ved
byefogden indlagt, aff dend formeldt.
Pædens^[sic] besidere naade aff Gud, effter
wors kiere her bishops anmodning paa
Kongl: Matts: byefogeds wegne omb Tro
Asbj, er min vjdenschab omb
hendes forhold mod schollebørn, medens
jeg var rector scholæ, som følger.

(18) 6/10. 1662

Soqnerest Kild Kaufen

der dend goede Guds effter sin faderlig
forsein, haffde kaldett mig till ungdomens
informatorem, vdi Scaffianger och gaff
goed frembgang, till Guds riges fort-
plandsellpe, forbröd Satan det, och
strax spillt contra, anrettet et slemt
capel med dobbel och drik paa den
ehne side, och med broddoms spillefecht-
ning paa den anden side, saa der
schede stor forargellpe, och mange bleffue
i 5. mündigheds aar bedragne, saa
endeel bleff forvitt scholen deris kiere
foreldre och mig till hiersorg, thi
mig bleffue wiiste so smaa broddbozer,
schreffne med seldsone figurer, att
jeg indted schall holle omb dend
breds, som jeg iche sielff saae, men
en browerdig hederlig person sagde mig
aff, att der fandtes siende blodige
Ablater heffede i same boeg, hiormed
bleffue gjorde seldsone spögeri som
er Gud bekant, och denem som
saadant saae och forpöge, etc.

(19)

Da bekiende en, och andre klagede offer
Tro Arbrj, at saadant forargellpe war
komen fra hende, hiormed jeg vist
haffde sagt mig fore hende hoer byens
öffrigghed att anklage att hün enden
paa lifffield maatte straffis eller och
landett forvittis, forargellpen at fore-
komme, och satans tyrani att

Tro Arbrj

(19) 4/10.1662

Sogneprest Kield Hansen

dempse, hiups jche Gud imidlertid haffde kaldet mig fra byen till det hederlige prediche embede paa Landsbyen. Dette jeg den giinslige offrigbed till sagens opliupsning, restens besdyrbelfse, och satans riges forbdyrellse, effter begiering jche vilde eller burde benegle, Gud siellff, som strengelig befaller mand jche schall lade broddfoleth effue, hand aabenbare demem att de maatte komme till sandheds bekiendelse; dend giinslige offrigbeds Gud brolig till siell och lifff befallet, Datum Hojland dend 6 october 1662.

Kield Hansen

e. h.

(18-19)

Sogneprest Kield Hansen

24/10.1662

(20)

Thill sagens wijsere opliupsning, schede bekiendelsen saa, der Læurs Olfsen en aff mine domestafs, haffde werrell vde omb nasken, och jeg komer same nat paa kamerebb som hans seng var, finder hanem jche, och derfor spurde hans broder; Samiell hior er Læuris, begynder hand ligesom att grede, och rige, och tiere schollemester, her komb saa vnderlig spogellse for windiu. est, strax stod hand op och foer ud effter det, der hand detts spurde absenterit hand wed ni dagis tid, och der jeg allevegne loed sporge effter

(20) 28/10.1662

Bogfører Kild. Hansen

2

hanem, kom ombider den dyderige frome
matrone Kirsten s. mester Jensen med hanem,
sill mig i schollens residentz, da exa-
minerit jeg hanem i dend s. quindes
verierellpe, hior hand psaelnge haffde
verest, och hior hand var komen i saa-
dan vildfarellpe, sagde hand vden for
Grimbsager her och der haffde hand
opholdt sig, och som jeg greb ned i hans
lomme, fandt jeg et kort och dend
liden broldbog, jche syckere end som en
finger, och spurde hior hand dend
haffde bekomest, och hior hand i psaa-
dan spogerij waar bryllet, vilde hand
jche sige det men begyndte ad grade,
och der jeg harst vgerit hanem, sagde
hand ifra Tro Asbj, och der jeg jche
kunde faa hanem i schoelle igjen,
schreff jeg hans fader sill och hiemb-
schickest hanem, Depligeste lillspurde
jeg her Olle Hansen, der hand ombider
var komen saa vill sill rekke, att hand
kunde sige nej och ja, hiorledis hand
var komen i dend ellendighed, omb
broldfolk haffde verest ombborde med
hanem, suarede hand, ja Gud spurde
ham vjdere, omb Tro Asbj haffde verest
med, suared atter ja Gud, och begyndte
att riffue paa sine kleder och wiste
hiorledis de haffde reffuet dem aff hanem,
huelkest jeg sandferdig for Gud bekiender,

(21)

Tro Asbj

(21)

Datum Stavanger den 28 octobr anno
1662.

Kield Hansen ehnd.

(19-21)

(33)

Byfoged Hans Pedersen
indlegg 1/10. 1662

Och for dett seeniste fremblagde byfogden
Hans Pedersen sit schriffblig indleg,
aff efterfølgende indhold.

(34)

Welüfse borgemessere och raad med
reddens beienere, samptlig Gud aller-
mechtigste nasdelig och vell beühre,
efftersom de indskreffte och førte proff
deres vidnißbyrd omb Tro Asbj sit
liiff och leffnedts forhold, och hiud de
hellers haffde hende att beschylde, ved
deris bogereedt afflagt och bekreffet
haffuer, hiuoraff hand erfaris først, att
noget aff demom hiu haffr været i
klamern och v-enighed med, adschellig
v-loche och süaghed er tillplaget;
for dett andett efter egen bekiendtlpse
och efter hendis münd proffüet, haffr
hiu kündett vjude att sige fra, hiuorledes
ett menische langt borbe, v-formodelig
vedt ett v-seduanlig süaghed er
offrijillet, och sagt, hand haffr det
hand haffr;
for dett bredie er beüist hiu haffr
sagt att haffue sagett sygdommen

(34)

Byfogdens indlegg
9/10. 1662

aff sig sielff, och lagt dett paa en
anden;

for dett fierde haffuer him sagt att
kunde giøre byen till et haff, och
flotte det største huiups deridj paa
Tjeresbeenen, eller Rinden kaldet, fremt
och igjen naar him vilde vschadt.

For det femte haffuer him sagt at kunde
løpse fanden och binde hanem igjen,
menischelig wijs att lalle, er det nu
sdoer konst,. Aff huielcke forbemelde
ombdsendigheder lattelich och uden huiiff
kand eragtis, ey nogett menische
som siener och dyrker dend sande
och leffuende Gud, och sig allene paa
hanem forlader, saadanne store ting
kand vdrætte, uden dend som sig med
dieffuelen bebundet haffuer, fordj alle slige
konster somer icke et Guds barn att
vijs, ey heller kand dend eragtes for
en ret Jepsu Christij siener, som med
saadanne konster ombgaaes, eller lader
sig dermed forlyde att føre i effect
och vdræbinger, som och alleseds i
Guds hellige ord er forbuden,
ydermere er aff de eedborne proff,
deris vjdriftsbyrd att fornemne, att
alle menischer haffuer weret redde for
hinder, och him alle tijder haffuer
weret berogtet for en broldkonne, huielckell
giffuer hende till pine egne ord och

Puffogdens indlegg
1/10. 1662

(25)

bekjendelse omb sig sielff, iche ringe
misstænke. Offer alt dette klarligen
aff mester Kield Hansen sogneprest till
Højlands prestegjeld, och forige scholle-
meder her i Skaffvanger schoelle, effter
nu vdi rebe fremstillet indleg vnderwisp-
ning omb sine Disciplers och schole-
børns slenne och onde forargelse,
aff broddoms spögeri bedragen, som for
hanem klageligen er berett och tilkiende-
giffuit fra Tro Arbj sit hüs att
vere komen, hioraff jeg desmere be-
styrkes omb hendes schyldigheds.
Omb huelleke forberørte lejlighed jeg
v-feilbar slüter att hün med dieffuelken
maa vere forbunden, och derfor paa
hans Kongl: matts: min naadige herres
seter vdi rebe, att hün bör straffes
som en broddkone paa hendes lifff
ved boell och brand, andre for lige
synds affschockelse till exempel, her
founder formeener jeg att hinds daatter
Pagnille bör att forklare hendes ord,
och derpaa giøre oplüfning, da hün
sagde, schall min moder gaa, da
schall dend gaa med som breder höjre
paa straa, eller derfor att straffis, som
dett sig bör, och er heromb paa
bege partier domb begierende,
dend aldmechtige goede Güd bliffue
altdit offer och med rebens forvaldere,

(36)

(36)

och betienere, och behahre demem fra alt
ondt och vळेke till siell och liff.

(37)

Skavanger dend 9 october 1662.

Hans Persen ehd.

(33-37)

For^{re} jndleg, med sampt tillforn jndförde
andre breffue, alle leest och pasterignedst,
bleff ellers aff byfogden mi omündblig
paa endelig dom vden vjdere ophold
fordrest, med flere ord och lalle heromb
for retten er falden. (37)

24-25 (37)

Da effter bemelte foregaaende proff
och vidnißbyrd, er heromb med voris
k. länghands raadföring saaledes for retten
affsagt, dels for^{re} Tro Asbj effter Guds
och menschers löng ey kand befries,
mens bör at miste hendes liff, och
hendes boefloeds till hans kongl: matts:
att vere forfalden,
des till vidnißbyrd vnder vores
signeker. (37)

actum anno Die et loco vt supra,